

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. In causis Episcoporum ac Presbyterorum non licebat provocara ad
judicia transmarina. Manifestè id scriptum in canone XXVIII. collectiones
Africanæ, adjecta videlicet clausula canoni Milevitano. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

cimus jubeat Episcopum judicari à duodecim Episcopis. Et in canone duodecimo collectionis Africanæ scriptum est Episcopum Maurentium, cum se de objectis peccatis purgare vellet, septem judices postulasse, quos nominavit, & in his Xantippum Primarem, & Augustinum Episcopum Hippo-
Sanctum Concilium concessit judices postulat. Reliquos autem judices ad complendum numerum necessarios, eligentibus ipsis senioribus à nova Germania, id est, accusatoribus, senex Xantippus curabit decernere. Xantippus erat Primas, & decimum tertium judicem constituebat. Vnde occasione sumpsit Lucas Patriarcha CP. mittendi in irritum depositionem cujusdam Episcopi à Metropolitano Cyprio decretam, quod eam peregrisset cum undecim tantum Episcopis, ipse verò, qui Primas erat, duodecimi locum impleret, cum juxta canones idem præsidere duodecim omnino Episcopis debuisset, ut refert Balsamo. Attamen si partes communi consensu minorem judicum numerum elegerent, declaravit canon decimus quintus Africanus vel minorem illum numerum sufficere.

Balsamo in can. 11.
 Concl. Afric. sub
 2o timo.

V. Quod si quis quærat utrum à sententia judicum electorum provocare liceret ad Summum Pontificem, huic respondeo non solum causas Presbyterorum, sed etiam Episcoporum, ita in provinciis finiendas fuisse ut appellari ad transmarina judicia licitum non esse existimarent Afri, quemadmodum supra ostendimus. Hinc factum ut cum illi mentem suam apertius explicare vellent, (nondum enim satis explicatam rebantur in epistola Concilij Africani ad Celestinum, tamen non admodum obscure scripsissent) cum canonum suorum collectionem adornarent, clausulam addiderunt canoni xxii. Concilij Milevitani, quæ vertat ne ad transmarina judicia appellent Episcopi, neque etiam Presbyteri; sicut & de Episcopis sæpe constitutum est, ut inquit canon xxviii. ejusdem collectionis. Digladiantur autem heic scriptores. Cardinales enim Baronius & Perronius contendunt eam clausulam esse delendam, pluribus argumentis. Primum enim aiunt eam non extare in canonibus Concilij Milevitani. Verum id quidem. Addita enim de industria fuit quo primum tempore adornata est hæc collectio. Itaque spectari debet hic canon tanquam xxviii. istius collectionis, non autem tanquam xxii. Concilij Milevitani. Deinde aiunt eo in primis argumento evinci delendam esse hanc clausulam, quod prohibitio illa nusquam extet in Conciliis Africanis, quod tamen ut rem certam tradit collector. Gravis

sanè accusatio, si extarent canones omnium Conciliorum Africanæ, nec quicquam simile in eis reperiretur. Verum caremus multis Conciliis Africanis; quibus, si extarent, major habenda fides esset quam iis qui eorum scriptioni contradicunt. Nam præterea Concilium Africanum anni ccccxviii. aperte pronuntiavit non toleraturos se appellatores ad sedem apostolicam, si contingerit illud fedi Romanæ tributum non fuisse à synodo Nicæna. Prohibitio autem illa antecedit tempora collectionis canonum Africanorum; quamvis Concilium Milevitanum, in quo addita est hæc clausula, sit antiquius illa prohibitione. Constat ergo in ea sententia fuisse Afros ut existimaverint ad apostolicam sedem provocari non posse à judicibus electis, neque etiam à Concilio univerfali Africanæ. Eo præjudicio usi sunt Galliarum Hincmari; ut ostendam infra cap. xxxiii.

VI. Sed dissimulanda non est hoc loco opinio illustrissimi Cardinalis Perronij existimantis appellationes Episcoporum Africanorum recipi solitas ab apostolica sede ante habita hæc Concilia Africanæ; cujus rei probationem petit ex quadam Augustini epistola. Hic enim loquens de Cæciliano Carthagenensi Episcopo & de Episcopis qui Cæcilianum partes fovebant, adversus quos, licet absentes, synodus Donatistarum sententiam damnationis protulerat, ait eos posse causam suam reservare judicio aliorum collegarum, præsertim Ecclesiarum apostolicarum, & ostendere sententias latas adversus absentes nullius esse roboris. non enim agebatur de Presbyteris, aut Diaconis, sed de collegis. *Non de Presbyteris, inquit, aut Diaconibus, aut inferioris ordinis Clericis, sed de collegis agebatur, qui possent aliorum collegarum judicio, præsertim apostolicarum Ecclesiarum, causam suam integram reservare; ut contra eos sententia data in absentes nullo modo aliquid valeret.* Tum addit nullius momenti apud Cæcilianum esse debere multitudinem inimicorum ipsi insidiantium, quandoquidem communionem junctus erat Ecclesie Romanæ & aliis Ecclesiis unde evangelij fides fluxerat.

Aug. ep. 11.

VII. Verum id non probat provocatum fuisse ad Summum Pontificem, sed tantum expostulatum apud omnes Ecclesias de injuria Cæciliano irrogata. Nam Augustinus eam cognitionem aliis collegis reservat indefinitè, præsertim verò Ecclesiis apostolicis, inter quas Romana prima erat, non tamen unica. Iam antea in capite quarto hujus libri adnotavi quamnam essent Ecclesie apostolicæ, & quanta esset earum dignitas. Sapienter porrò heic Augustinus mentionem facit